

1. Лондонски уговор, 30. мај 1913. године

Лондонским уговором који је потписан 30. маја 1913. године решено је питање разграничења између балканских држава и Турске, али супротстављене претензије између њих самих остале су нерешене. Последњи састанак Лондонске мировне конференције одржан је 9. јуна будући да се одустало од настојања да се постигне споразум о тачкама које су остале нерешене након потписивања Лондонског споразума а усвојен је протокол којим се балканским државама препушта да допуне уговор закључењем непосредних конвенција.

2. Спор између Грчке и Бугарске

Међутим, изгledi за то су били веома мали. Пре свега, постојао је спор између Грчке и Бугарске који се односио на делове Македоније на које су обе државе полагале право. Грци су запосели Солун, који је Бугарска снажно желела да преузме, а Бугарска се нашла у поседу Тракије, за коју није била много заинтересована.

3. Спор између Србије и Бугарске

Сличан спор постојао је између Бугарске и Србије, при чему је ова потоња запосела део Македоније чији је центар био Битољ - град и део Македоније на који је Бугарска полагала право. Бугарска је инсистирала на томе да Србија спроведе договорене мере које су се односиле на будућу границу између двеју држава у складу са уговором од 13. марта 1912. године. Међитим, Србија је сматрала да су стварањем независне Албаније одредбе уговора постале неважеће.

4. Савез између Србије и Грчке 1913. године

По повратку из Лондона, премијери Венизелос и Пашић, који су представљали Грчку односно Србију, склопили су савез за одбрану односно напад с периодом трајања од 10 година, који је био уперен против Бугарске, а закључени су и војни аранжмани.

5. Цар предлаже да делује у својству арбитра

Србија је 28. маја затражила од Бугарске да се одрекне својих права по уговору од 13. марта 1912. године. Цар Целе Русије, у настојању да делује у својству миротворца, упутио је 8. јуна истоветан телеграм краљевима Бугарске и Србије, понудивши да буде арбитар у овом "братоубилачком рату", у складу са условима њиховог уговора о савезу.

Чинило се да ни једна ни друга страна у спору нису желеле арбитражање руског цара, али су се обе сагласиле да прихвате руску арбитражу, при чему су Србија и Грчка предложиле да свака од три инволвиране земље смањи своју војску на једну четвртину како би се олакшало мирно решење спора.

6. Бугарска отпочела Други балкански рат

Међутим, у Бугарској је у међувремену формиран нови министарски кабинет у којем је ратоборни др Данев заменио мирољубивог г. Гешова у својству председника владе. Бугарска је 15. јуна предложила истовремену демобилизацију под условом да спорна подручја запоседну мешовити гарнизони. У околностима које су још увек донекле нејасне, Бугарска је 29. јуна нападом на српске и грчке положаје отпочела Други балкански рат.

Извор: Андерсон, Франк Малоу анд Амос Схартле Херсхеу, Хандбоок фор тхе Дипломатиц Хистору оф Еуроπε, Асиа анд Африца 1870-1914 (Приручник за дипломатску историју Европе, Азије и Африке 1870-1914). Приређено за Национални савет за историју. Говернмент Принтинг Оффице, Вашингтон, 1918.